

Uchwała Nr SO-14/0952/173/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 6 grudnia 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej
Gminy Wieleń na 2025 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Wielenia projekcie uchwały budżetowej Gminy Wieleń na 2024 rok

opinię pozytywną z uwagą
w pkt II.2 i III.1 ppkt 1) uzasadniania

Uzasadnienie

I.

Projekt uchwały budżetowej na 2025 rok został przedłożony tutejszej Izbie w dniu 14 listopada 2024 r. (zarządzenie Nr 142/2024 z dnia 14 listopada 2024 r.) w celu zaopiniowania. Wraz z projektem uchwały przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.

Skład Orzekający stwierdził, że szczegółowość projektu budżetu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne przedłożone wraz z projektem uchwały budżetowej odpowiadają wymogom określonym w uchwale Nr 396/XXXIX/10 z dnia 9 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- a) dochody w wysokości 87.955.093,03 zł, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 72.772.423,81 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 15.182.669,22 zł;
- b) wydatki w wysokości 85.593.517,76 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 73.399.294,48 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 12.194.223,28 zł.

Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące są niższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 626.870,67 zł (w budżecie nie są planowane przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych).

Zgodnie z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych, dodanym ustawą z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756) w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu Izby oraz przedłożonego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wielen na lata 2025-2044 Skład Orzekający ustalił, że wykonana nadwyżka operacyjna w 2022 r. wyniosła 5.026.752,04 zł, w 2023 r. wyniosła 1.724.772,45 zł, a planowany na koniec III kwartału 2024 r. deficyt operacyjny wynosi 6.120.940,60 zł. W latach 2026-2044 zaplanowano nadwyżkę operacyjną.

Zatem warunek, o którym mowa we ww. art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych został spełniony. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, a w szczególności dochodów i wydatków bieżących i w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. Podkreślić należy, iż deficyty operacyjne mają wpływ na zdolność Jednostki do spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia przychodów zwrotnych w latach prognozy.

2. Wynik budżetu to planowana nadwyżka budżetu w wysokości 2.361.575,27 zł (§ 5 ust. 1).

Skład Orzekający zauważa, że w projekcie uchwały budżetowej na 2025 r. nie zostało wskazane przeznaczenie nadwyżki budżetowej. Stosownie do przepisu art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa określa *kwotę planowanego deficytu albo planowanej nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego*.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje w tym zakresie uwagę.

3. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano przychody w kwocie 1.000.000,00 zł, w całości z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931), a także rozchody w łącznej kwocie 3.361.575,27 zł, z tego z tytułu:

- wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 2.000.000,00 zł,
- spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 1.361.575,27 zł.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na rok 2025 oraz w projekcie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wielen na lata 2025-2044 wynika, że w 2025 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu.

Zauważyć należy, że w roku 2026 występuje zagrożenie w zakresie zachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, gdyż różnica pomiędzy relacją określoną po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) a dopuszczalnym

limitem spłaty zobowiązań określonym po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy), jest niewielka i wynosi 0,59 punktu procentowego.

Skład Orzekający wskazuje zatem na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywania korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania, ewentualnie dokonywania zmian w harmonogramie spłaty zobowiązań, celem zachowania reguły określonej w art. 243 ufp. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ufp. Konieczne jest zatem rzetelne ustalenie możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ufp, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.

5. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych, mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm).
6. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, 214 i 215 ustawy. Projekt uchwały jest kompletny, rachunkowo zgodny i wewnętrznie spójny, z wyjątkami wskazanymi w pkt. III uzasadnienia.
7. Do projektu budżetu dołączono m.in. plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, plan przychodów i kosztów zakładu budżetowego, plan dochodów i wydatków związanych z zadaniami z zakresu ochrony środowiska, plan wydatków realizowanych w ramach funduszu sołeckiego, a także plan dochodów. Zakres ww. załączników nie budzi zastrzeżeń.
8. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu, nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 258 ustawy o finansach publicznych oraz art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.).
9. Planowane w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć, ujętych w wykazie przedsięwzięć załączonym do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla roku 2025, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
10. W uzasadnieniu do projektu budżetu wskazano założenia, jakie przyjęto do wyliczeń prognozowanych dochodów oraz kalkulacji wydatków. Omówiono rodzaje wydatków planowanych do realizacji w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej.
11. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny „Piłski Region

Gospodarki Odpadami Komunalnymi” z siedzibą w Pile.

III.

Skład Orzekający wskazuje, że wystąpiły nieliczne omyłki i uchybienia:

1. Z analizy załącznika Nr 10 Wydatki funduszu sołeckiego na 2025 r.” wynika, że:
 - 1) w rozdziale 75412 „Ochotnicze straże pożarne” § 4270 „Zakup usług remontowych”, zaplanowano wydatki w kwocie 27.000,00 zł. Natomiast w załączniku Nr 2 o wydatkach dla wskazanej podziałki klasyfikacji budżetowej zaplanowano wydatki w wysokości 26.100,00 zł. Z powyższego wynika, że plan wydatków budżetu we wskazanym zakresie nie zapewnia finansowania wydatków w ramach funduszu sołeckiego.
Wobec powyższego Skład Orzekający wnosi uwagę.
 - 2) W sołectwie Kaładek zaplanowano przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa i modernizacja wiaty” sklasyfikowane w rozdziale 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”. W rozdziale 75095 „Pozostała działalność” w § 4170 sklasyfikowane zostały wydatki w związku z realizacją przedsięwzięć pn. „Doposażenie i utrzymanie sali wiejskiej we Wrzeszczynie”, „Doposażenie i utrzymanie sali wiejskiej w Folsztynie”, „Utrzymanie zieleni i czystości na terenie wsi Kaładek”.
Skład Orzekający wskazuje, że użyte nazewnictwo w odniesieniu do zadania powinno być adekwatne do zakresu prac składających się na dane zadanie, a następnie powinno znaleźć odzwierciedlenie w zastosowanej klasyfikacji budżetowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) wydatki związane z modernizacją powinny być sklasyfikowane w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, wydatki związane z doposażeniem i utrzymaniem sal wiejskich winny być sklasyfikowane w rozdziale 92109 (np. paragrafy 4210, 4300). Natomiast wydatki dotyczące tworzenia, zarządzania i utrzymania zieleni należy ujmować rozdziale 90004 „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” (np. paragrafy 4210, 4300).
2. Z analizy załącznika Nr 6 pn. „Plan dotacji przekazywanych z budżetu gminy na 2025 rok”, wynika, że dotacja celowa w kwocie 140.000,00 zł sklasyfikowana w rozdziale 75412 „Ochotnicze straże pożarne” § 2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” wyodrębniona została w części dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych jako dotacja przedmiotowa, tym samym o kwotę 140.000,00 zł zaniżona została wartość dotacji celowych planowanych do udzielenia jednostkom spoza sektora finansów publicznych
3. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zaplanowano na poziomie 1,95 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 poz. 183), gminy obowiązane są do przekazania na rachunek bankowy właściwej terytorialnie izby rolniczej środków w wysokości 2 % od uzyskanych wpływów gminy z tytułu podatku rolnego.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.

